

Megoldókulcs
Hunyadiak kora Kárpát-medencei verseny
2021/2022.
I. forduló

1. Minden jó megoldás: 1 pont, összesen: 12 pont

Luxemburgi Zsigmond és feleségének(Borbála) lánya: **Erzsébet**

Erzsébet férje: **Habsburg Albert**; uralkodási éve: **1437-1439**

Albert és Erzsébet gyermeke: **(V.) László**; uralkodási éve: **1440 (1452)-1457 (bármelyik kezdő év jó)**

Vojk fia: **Hunyadi János**

Idősebb fia: **Hunyadi László**

Kisebbik fia: **Hunyadi Mátyás**

Mátyás első felesége: **Podjebrád Katalin**

Mátyás második felesége: **Aragóniai Beatrix**

Mátyás élettársa: **Edelpöck Borbála**, közös gyermekük: **Corvin János**

2. feladat

A megoldások vastag, dőlt betűvel! Minden helyes megoldás 1 pont, összesen: 18 pont

Az események leírásánál az azonos értelmű, más helyes válasz is jó!

Térkép számai	Helyszín	Évszám	Esemény
5	Várna	1444	A keresztes sereg veresége a töröktől
3	Rigómező	1448	<i>Hunyadi János veresége a töröktől</i>
2	Nándorfehérvár	1456	Nagy diadal a török ellen, Hunyadi meghal
6	Milánó	1431-1433	<i>Hunyadi János a milánói herceg zsoldjában áll</i>

1	Gyulafehérvár	1442	<i>A török betör Erdélybe, Hunyadi kiveri a török csapatokat</i>
4	Szófia (Zlatitsa)	1443	A hosszú hadjárat utolsó győzelmének színhelye

3. feladat

a.) Elemenként 1 pont, összesen: 3 pont

1.

Amurát = Murád szultán

Vajda úr = Hunyadi János

Király = I. Ulászló

2. Elemenként 1-1 pont, összesen 2 pont

A török szultán „rémületének” oka: Az 1443-as téli hadjárat sikerei

Fegyverszünet megkötése: a tervezett keresztres háború sikerének megakadályozása, melyben együttműködött volna a Magyarországról induló had a velencei, burgund, pápai hajóhaddal, akik lezárták volna a tengerszorosokat

(Más, hasonló értelmű válasz is elfogadható)

b.) Elemenként 0,5 pont, összesen: 2 pont

A besztercei gróf úr = Hunyadi János

Az alkalom = Hunyadi János lemond a kormányzói címről (V. Lászlóból király lesz)

A szerzetes barát = Kapisztrán János

Magyarországra jövetelének oka = segítsen katonákat toborozni Nándorfehérvár védelmére

c.) Összesen: 5,5 pont

- **3 főúr:** Garai László volt nádor, Újlaki Miklós volt erdélyi vajda, Szilágyi Mihály, Szécsi János, Alsólendvai Bánfi Pál, Jan Vitovec

(Bármelyik 3 név említése jó) (Elemenként 0,5 pont, összesen 1,5 pont)

- A Mátyás elleni összeesküvés éve = **1459** (1 pont)
- III. Frigyes magyar királlyá választása **Németújváron** történt, Újlaki Miklós várában (1 pont)
- A lázadók és Mátyás összezapására **Körmenden** került sor, az eredmény: **a lázadók meghódnak** (elemenként 1 pont, összesen: 2 pont)

d.) Elemenként 1, illetve 0,5 pont pont, összesen: 5 pont

A töröktől visszafoglalt vár = **Jajca**

Az évszám: **1463**

Horvátország és Szlavónia (sorrend mindegy) (0,5-0,5 pont, összesen: 1 pont)

Mátyás **Velencével** kötött szövetséget

Velence **pénzügyi segítséget nyújtott**

e.) Összesen: 8 pont

Kázmér testvére = **Ulászló** (1 pont)

Csehországban kerül szembe Mátyással, megválasztják **cseh királynak** (1-1 pont)

A felkelésre **1471-ben** került sor (1 pont)

Esztergomi érsek: Vitéz János; sorsa: Mátyás őrizetében halt meg

Pécsi püspök: Janus Pannonius; sorsa: menekülés közben veszíti életét

Szlavón bán: Tuz János; sorsa: velencei száműzetésben halt meg

Zágrábi püspök: Osvát; sorsa: túléli Mátyást, ő koronázza meg Ulászlót (elég egy elem említése)

(Összesen: 4 pont)

f.) Összesen: 4,5 pont

A leírt csata időpontja: **1476**; helyszíne: **Szabács** (1-1 pont)

Száva folyó (0,5 pont)

A vár **fából épült**, földsáncok vették körül (0,5 pont)

Rómában, Velencében **hálaadó ünnepekre** került sor (1 pont)

Az ostromeszközöket **naszádok** segítségével juttatták a helyszínre (0,5 pont)

A 3. feladat összpontszáma: 30 pont

4. feladat Keresztrejtvény (Elemenként 1 pont, összesen: 10 pont)

A vízszintes sorok megfejtései:

1. Podjebrád

5. Cesarini

8. Jiskra

9. Kinizsi

10. Cillei

A függőleges sorok megfejtései:

2. Brankovics
3. Szilágyi
4. Tallóci
6. Ernuszt
7. Egervári

5. feladat

Fogalmak meghatározása (Elemenként 1 pont, összesen: 5 pont)

Aula = királyi udvar

Főkegyúri jog = a király dönt a kinevezendő főpapok személyéről

Dikátor = adószedő

Vajda = Erdély kormányzója, a rangsorban a harmadik méltóság

Személynök = a királyi személyes jelenlét bíróság élén álló személy

(Más, hasonló értelmű megfogalmazás is jó)

6. feladat

(Elemenként 1 pont, összesen: 5 pont)

Az ország védelmezője: **Hunyadi János; kormányzói** ranggal

3 korlátozás:

- 32 jobbágyteleknél nagyobb birtokot nem adományozhat;
- Az országtanács révén nem gyakorolhat kegyelmet;
- a főpapok és bárók jóváhagyása nélkül nem adományozhat nagyobb egyházi javadalmakat (pl. püspökségeket)

(Más, hasonló értelmű megfogalmazás is jó)

7. feladat

(Elemenként 1 pont, összesen: 7 pont)

a.) Mátyás aranyforintját

b.) királyi kincstár adója, rendkívüli adó, koronavám, évi segély a pápától és Velencétől, kölcsönök a városoktól, báróktól, királyi birtokok jövedelme, füstpénz (bármelyik 5 jó)

c.) Mátyás éves bevétele: 600-700 ezer aranyforint

8. feladat

(Elemenként 1 pont, összesen: 13 pont)

- a.) Antonio Bonfini
- b.) Janus Pannonius
- c.) Medvevár
- d.) 1. kép: Bonfini; 2. kép: Janus Pannonius (1-1 pont)
- e.) Galeotto Marzio
- f.) Bibliotheca Corviniana
- g.) A könyvtár *2000-2500 kötetet* tartalmazott, gyarapodott állománya: *vásárlással, ajándékozás* révén (1-1-1 pont)
- h.) Vitéz János
- i.) Pozsonyban
- j.) Academia Istropolitana